

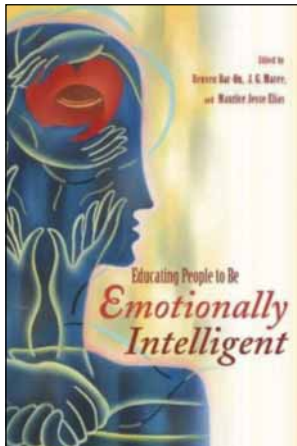

REUVEN BAR-ON și „Inteligența emoțională“

La începutul anilor '80, psihologia americană a avut intuiția reunirii aspectelor raționale și afective ale psihicului, eliminând, astfel, scindarea existentă în psihologia europeană în cunoașterea și înțelegerea psihicului. Sinteza de care vorbim s-a realizat sub „umbrela“ termenului de *Inteligență emoțională*, care vizează relaționarea creativă cu dorințele proprii și ale interlocutorilor, cu stările de teamă, furie, frustrare etc. Lucrurile s-au oprit o dată cu emiterea termenului, fără ca acesta să beneficieze și de o delimitare a conținutului.

Deși, originile acestei problematice pot fi plasate în secolul al XIX-lea (de altfel, David Wechsler, psiholog evreu american născut în România, a arătat importanța factorilor nonraționali pentru adaptarea individului la mediu - esențială în reușita în viață), termenul strict de „inteligență emoțională“ a focalizat atenția științifică datorită ultimelor cercetări în domeniu.

Printre acestea se înscrie și activitatea lui *Reuven Bar-On*, psiholog clinician de la Universitatea din Tel Aviv, care oferă lumii științifice, în perioada 1980-1990, propria viziune experimentală asupra inteligenței emoționale. Din structura conceptului se remarcă la nivel intra și interpersonal, asertivitatea (disponibilitatea de exprimare a dorințelor fără să lezezi interlocutorul), autorealizarea (capacitatea de depășire a limitelor și barierelor personale în vederea îndeplinirii potențialităților), empatia (transpunerea în situația celuilalt), controlul impulsului (abilitatea de a rezista sau de a amâna impulsivitatea și de a goni tentația care te determină să reacționezi în grabă) și controlul stresului (abilitatea de a face față activ și prezent evenimentelor stresante). De asemenea, Reuven Bar-On este și creatorul primului test de inteligență emoțională (cunoscut sub numele de *BarOn EQ*) și

aprecierea acesteia printr-o măsură analogă coeficientului de inteligență academică și anume EQ (Emotional Quotient).

Munca desfășurată de Reuven Bar-On în definierea, măsurarea și aplicarea diferitelor aspecte ale acestui concept este impresionantă. Un exemplu recent include trei ani de studii în cadrul armatei israeliene privind impactul inteligenței emoționale asupra performanței și predicției calităților de conducător militar. Actualmente, Reuven Bar-On, profesor la Departamentul de Psihiatrie și Științe Comportamentale din cadrul Universității din Texas, este implicat în primul studiu efectuat pe un eventual larg de persoane, de la copii la adolescenți, propus de Human Resources Development din Canada, studiu care are în vedere determinarea relației care există între emoționalitate și factorii biomedicali, sociali și educaționali pe un eșantion de 23.000 de tineri. Împreună cu colegii de la Universitatea din Iowa, psihologul israelian realizează studii care cercetează substratul neurologic al inteligenței emoționale și sociale, precum și rolul acesteia în tulburările psihice.

Reuven Bar-On este autor și coautor al unui foarte mare număr de lucrări, printre care Manualul de Inteligență Emoțională, al primului program de antrenare pe Internet a competențelor sociale, al unui test de comportament inteligent emoțional și social în cazul copiilor, recomandat în selecția elevilor în școlile din Marea Britanie. El a coordonat și cercetări privind identificarea și precizarea succesului managerilor din mari corporații.

Dr. BEATRICE BALGIU

Lucy înseamnă „Tu ești minunată“ în limba amhară, vorbită în sudul Etiopiei, unde a fost descoperit scheletul ei. Ulterior, antropologii au confirmat acest nume, dar... pornind de la melodia formației Beatles „Lucy in the sky with diamonds“, care era ascultată deseori în campamentul lor din deșert.

Cercetători israelieni afirmă

„Lucy“ nu a fost „străbunica“ noastră

„Lucy“ a fost hominidul descoperit în cea mai completă proporție dintre toate fosilele preistorice. Acum 33 de ani, au fost găsite 40% dintre osemintele ei, la care apoi s-au mai adăugat maxilarul inferior și alte oase. Lucy avea 110 cm înălțime și cântărea circa 29 Kg. Ea semăna destul de mult cu actualii cimpanzei. Nu era om, era doar hominid biped, adică face parte din seria destul de largă în care intră *Homo sapiens* și un număr de specii asemănătoare omului, dar dispărute în cursul timpului. Lucy a trăit acum circa 2 milioane de ani și specia ei a dispărut acum circa 1,2 milioane de ani. Descoperirea ei a fost salutată la început ca fiind aflată în linie directă de ascendență cu noi. Dar paleoantropologii israelieni de la Universitatea din TelAviv o clasifică printre „homo robustus“, o linie care a fost paralelă cu cea care a dus la apariția omului modern și care s-a stins. Prof. Yoel Rak și colegii lui au studiat 146 de specimene de oase de primat, inclusiv ale gorilei, cimpanzeului și urangutanului din zilele noastre, și au constatat că un os care conectează maxilarul inferior cu craniul nu este asemănător cu al omului. Pe această bază, paleoantropologii israelieni afirmă că Lucy face parte din linia lui „Homo robustus“ și poate fi plasată la începutul unei ramuri care a evoluat în paralel cu a noastră. (A.B.)

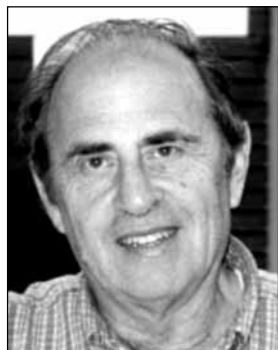
Viespile au salvat eucaliptii din Israel

În Israel, fiecare pom conțea, fiecare pom a fost plantat de un om. Israelul este o țară în care pădurile sunt rodul muncii devotate a câtorva generații. Ne dăm seama care a fost conștientizarea biologilor când au constatat că eucaliptii au început să fie atacați de o insectă cu denumirea științifică *Ophelimus maskalis*. Culmea este că singura armă eficientă împotriva acestor viespi a fost tot o viespe - o viespe de pradă importată din Australia. Noile viespi, „Leptoxybe invasa“, atacă specia locală și își depun larvele în corpul acestora. Cruzime naturală, când larvele se dezvoltă, ele se hrănesc cu corpul larvelor speciei atacate pe care le mănâncă pe dinăuntru. După un an de experiență, jumătate din pomi au fost deja salvați. Combaterea cu alte mijloace decât cele naturale e dificilă dacă ne gândim că atât viespile parazite, cât și cele prădătoare au dimensiuni de 1 cm.

O echipă de specialiști israelieni, condusă de dr. Zvi Mendel, a petrecut patru ani în Australia pentru a descoperi dușmanul natural al viespilelor de eucalipt. „A fost ca și cum ai căuta un ac într-un car cu fân“, a spus dr. Mendel. După acest succes de combatere biologică, Portugalia și Grecia au solicitat asistența specialiștilor israelieni. (A.B.)

A fost un mare matematician

PAUL JOSEPH COHEN

A murit, la vârsta de 72 de ani, unul dintre marii matematicieni contemporani - Paul Joseph Cohen. În 1964, el a primit Premiul Bocher al Societății Americane de Matematică, pentru lucrările sale în domeniul analizei matematice, iar în 1966 - Premiul Fields, considerat în această disciplină echivalentul Nobelului. Dar l-a primit pentru lucrări de logică matematică. Două premii prestigioase, însă pentru două domenii total diferite. În 1967, a fost distins cu Medalia Națională pentru Știință a S.U.A., pentru lucrări în Logică, și a fost ales membru onorific al Societății de Logică Matematică din Londra.

Paul Joseph Cohen s-a născut în 1934, în Brooklyn, al patrulea copil al unei familii de emigranți evrei polonezi. La 9 ani, a citit prima carte de algebră. Din 1964 și până în 2004, a fost profesor la Universitatea Stanford. (A.B.)

Metodă neinvazivă de diagnostic pentru pacienții cu dureri de anghină

Adesea infarctul se anunță cu ceva timp înainte prin dureri acute în coșul pieptului. În multe cazuri, inima poate să fie bună, dar, ca să spunem așa, țevăria e proastă: s-a înfundat undeva. O arteră sau mai multe au depuneri de grăsime (ah! colesterolul), poate s-au sclerosat (ah, scleroza!), astfel că sângele nu mai irigă cum trebuie mușchiul inimii și aceasta se oprește: e infarctul.

Până în urmă cu un deceniu, nu se putea afla nimic despre ce se petrece în arterele noastre. Între timp, a fost inventată coronarografia, prin care un tub infim de subțire e introdus în arteră, printr-o incizie abia vizibilă. Prin acest tub se trimite până la inimă un lichid de contrast și la radiografia care se face simultan se vede unde e îngustată artera. Medicii numesc asta „metodă invazivă“, adică intră în corpul nostru, ceea ce e totdeauna neplăcut pentru noi și uneori riscant. Recent, în ediția *on-line* a reputei reviste „Journal of the American College of Cardiology“, a apărut

un articol al prof. *Rafael Beyar* și al echipei sale de la Spitalul „Rambam“, din Israel, în care e descrisă o metodă neinvazivă inventată de ei. Noul aparat combină un tomograf cardiac cu un aparat de fotografiat cu fascicul de electroni. Aparatul echipei de la „Rambam“ e mult mai sigur ca precizie a diagnosticului decât coronarografia sau angiografia. Apariția articolului a fost salutată cu entuziasm în presa de specialitate, în numeroase recenzii ale articolului amintit, inclusiv de către profesorul belgian William Winsj, președintele Societății Europene de Cardiologie. După cum spune prof. Rafael Beyar, „ne aflăm în fața unei schimbări radicale în diagnosticarea bolilor de inimă“.

Prima aparatură de diagnostic a fost instalată la Spitalul „Rambam“, iar a doua la o clinică de cardiologie din Statele Unite. E doar începutul. Desigur, sunt instalații scumpe, dar producerea pe scară mai mare le va reduce costul. (A.B.)

În câțiva ani, va deveni realitate

O nouă terapie în ortopedie

Așa-numitele celule-sușă sunt celule care pot fi prelevate din diferite surse: de la fetuși ori de la embrioni, din sângele cordonului ombilical, din placenta ori chiar din unele țesuturi ale adultului. Importanța lor constă în faptul că pot fi conservate prin congelare și, la nevoie, cultivate în țesuturi ce pot fi folosite pentru auto-transferuri în orice organ al corpului celui care le-a donat. În cazul celor prelevate din sânge ori de la fetuși formați *in vitro*, ele pot fi implantate oricui.

Recent, au fost publicate rezultatele reparării la șoareci de laborator a unor ligamente folosindu-se culturi de celule-sușă. *Arthur Caplan*, directorul Centrului de Bioetică de la Universitatea din Pennsylvania, consideră această terapie ca având în viitor potențialul unei „fântâni a tineretii“, cum o denuște el. Iar *Leigh Sternberg*, un cunoscut agent sportiv american, apreciază că atleții urmăresc cu mare interes posibilitățile deschise de această terapie. Se consideră că în trei până la cinci ani va deveni posibilă refacerea cu ajutorul celulelor-sușă a tendoanelor cotului sau a ligamentelor genunchiului. Un număr de fotbaliști britanici au depus celule sușă la o bancă biologică din Liverpool. În Statele Unite, un laborator specializat, „Lifebank USA“, stochează celule-sușă pentru o taxă de înscriere de 2.750 de dolari plus 250 de dolari anual. Ea are până acum 35.000 de clienți, care au donat mostre de sânge. Interesant este faptul că se vor putea implanta și țesuturi musculare care vor putea îmbunătăți performanțele atleților. Și un asemenea dopaj va fi posibil de detectat. Dar, după cum spune dr. *Arthur Caplan*, asta nu înseamnă că poți obține un campion dintr-un atlet modest, dar poate însemna diferența de la medalia de argint la cea de aur. (A.B.)

ARTHUR CAPLAN

În loc de dinți falși... pompe pentru medicamente

16 întreprinderi din Europa. Printre ele și „Telefonica“ din Spania, care asigură sistemul de comunicații cu molarul-pompă. Plasarea dispozitivului în gură permite trimiterea medicamentului direct în circuitul sanguin prin țesuturile de interior ale obrazului, care sunt suficiente de poroase pentru a permite infiltrarea substanței farmaceutice. Sistemul a fost numit „Intellidrug“. Pentru a aprecia performanța tehnologică, gândiți-vă că în spațiul unui molar se amplasează un dinte din oțel inoxidabil în care se montează o pompă, un sistem de valve, un microprocesor, o baterie și un rezervor pentru medicament. Rezervorul este, de fapt, exterior și ocupă, în lungime, spațiul a doi dinți, fiind atașat între dantură și obraz. Nivelul de medicament în micul rezervor poate fi controlat de la distanță, dintr-o policlinică, prin unde radio. Până la sfârșitul anului, dispozitivul va fi comercializabil. În prezent, el este experimentat pe porci. (A.B.)